

Riktlinjer för godkännande, rätt till bidrag samt tillsyn

Fristående förskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet
i Flens kommun

Godkännande och rätt till bidrag	2
Om godkännande och rätt till bidrag	2
Ansökan	2
Beslutet	2
Förändringar i verksamheten	3
Krav på verksamheten	3
Inskickat material blir allmänna handlingar	3
Regelbunden tillsyn	4
Om regelbunden tillsyn	4
Utifrån lagar och styrdokument	4
Tillsynsbeslut för huvudmän och verksamheter	5
Huvudmannens ansvar	5
Före tillsynen	6
Huvudmannens och verksamhetens förberedelser	6
Detta bedömer kommunen	6
Skriftlig information ger en första bild	6
Ekonomisk analys	6
Inskickat material blir allmänna handlingar	6
Under tillsynsbesöket	7
Detta sker under ett besök	7
Efter tillsynsbesöket	7
Avvikelseberapportering	7
Alla huvudmän som granskas får ett beslut	7
Kommunen ger vägledning	7
Uppföljning av beslut	7
Olika sorters beslut i samband med tillsyn	8
Föreläggande	8
Föreläggande med vite	8
Anmärkning	8
Avstående från ingripande	8

Godkännande och rätt till bidrag

Om godkännande och rätt till bidrag

Enligt skollagen handläggs ärenden om godkännande av fristående förskola/fritidshem och pedagogisk omsorg av den kommun där utbildningen ska bedrivas. Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje barn vid den godkända enheten.

Barn-, utbildnings- och kulturnämnden i Flens kommun beslutar om godkännande/rätt till bidrag för fristående förskolor/fritidshem och pedagogisk omsorg.

Ansökan

Ansökan om godkännande/rätt till bidrag ska ske skriftligt på framtagna ansökningsblankett.

Ansökan ska skickas in i god tid innan verksamheten avser att starta. Målet är att utredningstiden ej överstiger 6 månader från det att en komplett ansökan inkommit.

Utredande tjänstemän kommer att inhämta kreditupplysningar om sökandens ekonomi, i samband med handläggningen av ansökan.

I samband med handläggningen av ansökan kan det bli aktuellt med ett personligt möte med sökande.

Besök i tilltänkta lokaler kan bli aktuellt.

Beslutet

Enligt 2 kap. 5 § och 25 kap. 10 § skollagen ska godkännande av fristående förskola/fritidshem och pedagogisk omsorg lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i skollagen bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Barn-, utbildnings- och kulturnämnden beslutar om godkännande och rätt till bidrag utifrån skollagen. Sökande kan behöva ha godkännanden utifrån annan lagstiftning, såsom miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, plan- och bygglagen samt lagen om skydd mot olyckor. I Flens kommun är samhällsbyggnadsnämnden ansvarig myndighet för denna typ av ärenden. Sökande bör därför kontakta Flens kommun för att kontrollera vilka eventuella ansökningar/underlag som sökande behöver inkomma med.

Kommunens beslut om godkännande och rätt till bidrag kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Förändringar i verksamheten

Om verksamheten vid en fristående förskola/fritidshem eller pedagogisk omsorg förändras väsentligen ska ett nytt beslut om godkännande/rätt till bidrag fattas. Huvudmannen för verksamheten måste därmed vid sådana förändringar ansöka om detta till kommunen.

Väsentliga förändringar kan till exempel vara byte av lokal, byte av ägare, väsentligt ökat barnantal eller ändrad inriktning på verksamheten.

Mindre ingripande förändringar i verksamheten, som exempelvis byte av rektor, föranleder inte att en ny ansökan om godkännande behöver göras till kommunen. Istället görs en anmälan om förändring i verksamheten skyndsamt till kommunen.

Krav på verksamheten

Huvudmannen för den fristående verksamheten ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning. De allmänna bestämmelserna om förskola/fritidshem i skollagen gäller även för fristående förskolor/fritidshem. I skollagen finns ett separat kapitel avseende annan pedagogisk omsorg. Huvudmannen ansvarar även för att personal följer gällande lagstiftning.

Kommunen ska bland annat bedöma om huvudmannen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen/verksamheten. Ansökans upplägg syftar till att sökande ska beskriva verksamheten med koppling till bland annat skollagen, läroplanen och Skolverkets allmänna råd.

Inskickat material blir allmänna handlingar

Allt material som skickas in till kommunen diarieförs och blir allmänna handlingar.

Regelbunden tillsyn

Om regelbunden tillsyn

Kommunen granskar regelbundet all fristående förskoleverksamhet, fritidsverksamhet samt pedagogisk omsorg (dessa tre verksamheter kallas fortsättningsvis fristående verksamhet) som drivs av enskild huvudman, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns lika rätt till god utbildning i en trygg miljö.

Enligt 26 kap. 4 § skollagen har kommunen tillsyn över verksamhet vars huvudman kommunen har godkänt. Barn- utbildnings- och kulturförvaltningen genomför tillsynen.

Tillsynens innehåll och form kan variera beroende på fokus i tillsynen. En viktig grund för tillsynen är att den är till för att säkerställa och förbättra verksamheten.

Utifrån lagar och styrdokument

Kommunen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de lagar och föreskrifter som gäller. Granskningen utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner.

Alla fristående förskolor granskas vart tredje år

Minst en gång var tredje år genomförs tillsynsbesök vid varje fristående verksamhet.

Vid etablering av ny verksamhet görs en förstagångstillsyn inom 5-7 månader från det att verksamheten startat.

I vissa fall kan en riktad tillsyn göras på grund av att kommunen har fått indikationer om att en viss verksamhet eller huvudman har brister inom ett eller flera områden.

Förstagångstillsyn

Förstagångs tillsynen har två syften:

- Att kontrollera att huvudmannen och den fristående verksamheten arbetar utifrån de planer som tillståndet bygger på.
- Att en nyetablerad huvudman ska kunna få råd och vägledning tidigt i uppbyggnaden av verksamheten.

Vid förstagångs tillsynen besöker kommunen verksamheten och intervjuar rektor/personal samt företrädare för huvudmannen. Tillsynen omfattar i princip samma områden som en

regelbunden tillsyn, men granskningen anpassas efter att verksamheten nyligen startat sin verksamhet.

Tillsynsbeslut för huvudmän och verksamheter

När kommunen har tagit in tillräcklig information görs en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut.

Kommunen följer sedan upp att bristerna åtgärdas och ger även råd och vägledning.

Huvudmannens ansvar

Det är huvudmannen, alltså utbildningsföretag eller annan organisation som driver verksamheten, som har ansvar för att verksamheterna uppfyller de krav som ställs i bestämmelserna. Huvudmannen ansvarar även för uppföljning, utvärdering och utveckling av sina verksamheter.

Före tillsynen

Huvudmannens och verksamhetens förberedelser

I början av tillsynen ber kommunen den granskade huvudmannen att skicka in skriftlig dokumentation samt en redogörelse där ansvarig chef ombeds beskriva verksamheten inom de granskade områdena.

Detta bedömer kommunen

Kommunens tillsyn fokuserar på några områden som har stor betydelse för alla barns möjligheter att få en god utbildning och trygg omsorg. Kommunen granskar vilka förutsättningar som finns för utbildningen och omsorgen samt på vilket sätt huvudmannen främjar utveckling av verksamheten. Fokus läggs också på extra anpassningar och särskilt stöd samt styrning av verksamheten.

Skriftlig information ger en första bild

Tillsynen börjar med att kommunen kartlägger förhållandena i huvudmannens verksamhet, bland annat med hjälp av information från tidigare granskningar samt verksamhetens inskickade material. Denna kartläggning används som utgångspunkt för hur besöket ska utformas.

Ekonomisk analys

Verksamhetens ekonomi är en viktig förutsättning för möjligheten att ge varje barnen god utbildning och omsorg i trygg miljö. Därför kan kommunen komma att analysera ekonomin hos de huvudmän som driver fristående verksamheter i samband med tillsynen. Analysen väger samman olika ekonomiska faktorer som kan påverka huvudmannens möjligheter att erbjuda alla barn den undervisning och omsorg de har rätt till enligt skollagen.

Kommunen kan vid bedömning av de ekonomiska förutsättningarna samt vid ägar- och ledningsprövning bland annat komma att hämta in uppgifter från Polismyndigheten, Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och företag som erbjuder kreditupplysningar.

Den ekonomiska analysen bygger i första hand på årsredovisningar eller årsbokslut. Ibland behöver kommunen mer information, utöver årsredovisningar. Det kan till exempel vara uppdaterad räkenskapsinformation, budgetar eller svar på specifika frågor. Då kontaktar kommunen huvudmannen och ber att få handlingarna skickade.

Inskickat material blir allmänna handlingar

Allt material som skickas in till kommunen diarieförs och blir allmänna handlingar.

Under tillsynsbesöket

Detta sker under ett besök

Kommunens representanter börjar med att planera besöket utifrån verksamhetens storlek och behov. Besöken innehåller intervjuer med huvudmannen, chef och annan personal. Representanterna gör också verksamhetsobservationer vid behov.

Efter tillsynsbesöket

Avvikelse rapportering

Den modell som kommunen använder för sin regelbundna tillsyn är avvikelserapportering. Det betyder att kommunen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte följer de lagar och regler som gäller. Kommunens granskning utgår från krav i skollagen, förordningar och läroplaner. Detta är bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa och som syftar till att alla barn får en god utbildning i trygg miljö.

Alla huvudmän som granskas får ett beslut

Innan beslut gällande tillsynen tas erbjuds huvudmannen för verksamheten att faktakontrollera rapporten.

Alla huvudmän får beslut som gäller den verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Alla besluten riktas till huvudmannen. Om tillsynen visar på brister ställer kommunen krav på åtgärder i beslutet. I beslutet står det också hur lång tid huvudmannen har på sig för att åtgärda bristerna.

Kommunen ger vägledning

Kommunen ska också inom ramen för sin tillsyn lämna råd och vägledning. Tillsynen och beslutet kan vara en god utgångspunkt för utvecklingsarbete. Kommunen hjälper även självklart till med att svara på frågor och lämna upplysningar om gällande rättigheter och skyldigheter för att förtydliga och konkretisera styrdokumentet både när det gäller övergripande intentioner och enskilda krav. Kommunen uppträder dock inte som konsulter eller ger råd om hur man ska agera i ett specifikt ärende.

Uppföljning av beslut

Om kommunen ställt krav på åtgärder i ett beslut följer kommunen upp om bristerna åtgärdats. Den som har ansvar för verksamheten, huvudmannen, får redovisa för kommunen vad som gjorts för att komma till rätta med problemen.

Om bristerna är mycket allvarliga kan kommunen besluta om ett vitesföreläggande. Det betyder att huvudmannen kan bli tvungen att betala en summa pengar om inte bristerna

åtgärdas i tid. Kommunen kan också återkalla godkännandet/rätten till bidrag för en fristående verksamhet.

Olika sorters beslut i samband med tillsyn

När kommunen har gjort en tillsyn får den verksamhet som har granskats ett beslut. Det finns flera olika sorters beslut. Här beskrivs de vanligaste typerna, vad de innebär och skillnaderna mellan dem.

Föreläggande

Om en verksamhet har brister kan kommunen fatta beslut om ett föreläggande. I ett föreläggande står det vilka brister som måste åtgärdas, och vilka krav kommunen ställer på huvudmannen. Kommunen följer upp att bristerna åtgärdas.

Ett föreläggande kan också ligga till grund för andra tvångsåtgärder som tillfälligt verksamhetsförbud eller återkallande av tillståndet.

Föreläggande med vite

Ett föreläggande kan förenas med vite. Det betyder att huvudmannen kan bli tvungen att betala en summa pengar om inte bristerna åtgärdas i tid. Kommunen bestämmer i beslutet hur stort vitet ska vara. Om huvudmannen inte följer föreläggandet kan kommunen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet. Pengarna går till statskassan.

Huvudmannen kan överklaga ett föreläggande med vite till allmän förvaltningsdomstol.

Anmärkning

Om en verksamhet har mindre allvarliga brister kan kommunen fatta beslut om en anmärkning. Då är huvudmannen skyldig att åtgärda bristerna, och kommunen följer upp att bristerna åtgärdas. En anmärkning kan inte förenas med vite eller ligga till grund för tvångsåtgärder mot en verksamhet, men om huvudmannen inte åtgärdar bristerna kan kommunen besluta att förelägga huvudmannen att åtgärda bristerna.

Avstående från ingripande

Även om en verksamhet har brister kan kommunen avstå från att ingripa. Denna möjlighet finns om överträdelsen är ringa, om bristen snabbt rättas till eller om det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Även om kommunen tar beslut om att avstå från att ingripa beskrivs bristerna i beslutet.